

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2022/2023

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Filozofia społeczna i polityczna
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Social and Political Philosophy
Kierunek studiów	Teologia kurs A (MSD Lublin)
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu	Ks. dr hab. Antoni Nadbrzeźny, prof. KUL
------------------------	--

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	15	II	3

Wymagania wstępne	Brak
-------------------	------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

1. Ukazanie różnorodności przejawów życia społecznego i politycznego jako ważnych wymiarów egzystencji i aktywności ludzkiej.
2. Ukazanie etycznego i aksjologicznego wymiaru życia społecznego i politycznego.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna specjalistyczną terminologię filozoficzną, zna wybrane fakty i zjawiska występujące w sferze społecznej i politycznej oraz teorie wyjaśniające zachodzące między nimi relacje.	T_W02
W_02	Student ma gruntowną znajomość metod interpretacji tekstu filozoficznego.	T_W03
W_03	Student zna szczegółowo i dogłębnie rozumie poglądy wybranych wiodących filozofów oraz aktualny stan badań w zakresie problematyki dotyczącej filozofii społecznej i politycznej.	T_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi metodycznie analizować złożone argumenty filozoficzne, identyfikować składające się na nie tezy i założenia, ustalać zależności logiczne i argumentacyjne między tezami.	T_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do krytycznej oceny różnorodnych interpretacji zjawisk społecznych i politycznych.	T_K01

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Pluralizm i specyfika nauk o życiu społeczno-politycznym i gospodarczym
2. Społeczna natura człowieka: osoba a społeczność (swoista immanencja człowieka w życiu społecznym a jego transcendencja wobec społeczeństwa); główne interpretacje życia społecznego: socjologizm, liberalizm, anarchizm, nacjonalizm, rasizm, konserwatyzm, republikanizm, komunitaryzm, personalizm chrześcijański.
3. Typy społeczności; główne instytucje społeczne: rodzina, naród, państwo, społeczność ogólnoludzka.
4. Prawo naturalne a porządek prawny; prawa człowieka; sprawiedliwość i miłość.
5. Dzieje polityki: starogrecka idea *politei*, średniowieczny organicyzm, *bonum commune* i hierarchia społeczna; indywidualistyczne i pragmatyczne rozumienie polityki jako skutecznej sztuki rządzenia (renesansowy i współczesny makiawelizm); idea umowy społecznej; utopie nowożytne i współczesne; formy rządów autorytarnych i totalitaryzmów (fasyzm, narodowy socjalizm, komunizm); globalizm.
6. Formy, struktura oraz funkcje i atrybuty państwa; struktury ponadnarodowe a suwerenność polityczna, gospodarcza i kulturowa poszczególnych państw; dziedziny aktywności państwa: obronność, ład wewnętrzny, oświata i szkolnictwo, służba zdrowia i opieka społeczna.
7. Społeczeństwo obywatelskie; demokracja formalna i partycypacyjna; tożsamość narodowa a patriotyzm; wolontariat; sport.
8. Etyczna i światopoglądowa neutralność sfery publicznej; sekularyzacja i desekularyzacja współczesnych społeczeństw.
9. Własność jako element konstytutywny społeczeństw i państw; formy własności i społeczne obowiązki własności; kapitał ludzki; natura pracy ludzkiej i jej ochrona; instytucje bankowe i ubezpieczeniowe.
10. Współczesne wyzwania społeczne: demografia, ubóstwo, konsumpcjonizm, feminizm, *gender*, migracje, terroryzm, pokój, wojna, zagrożenia ekologiczne, kolonializm i neokolonializm kulturowy.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	wykład konwersatoryjny	zaliczenie ustne	protokół
W_02	wykład konwersatoryjny	zaliczenie ustne	protokół
W_03	wykład konwersatoryjny	zaliczenie ustne	protokół
UMIĘJĘTNOŚCI			
U_01	analiza tekstu	prezentacja	karta oceny prezentacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	dyskusja	obserwacja	raport z obserwacji

VI. Kryteria ocenyOcena niedostateczna

Brak wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na poziomie oceny dostatecznej.

Ocena dostateczna

Student zna jedynie elementarne terminy filozoficzne, wykazuje się znajomością tylko nielicznych faktów i zjawisk występujących w sferze społecznej i politycznej oraz posiada minimalną wiedzę na temat teorii wyjaśniających zachodzące między nimi relacje. Student ma wystarczającą znajomość metod interpretacji tekstu filozoficznego. Zna tylko pobieżnie poglądy wybranych wiodących filozofów oraz w niewielkim stopniu orientuje się w aktualnym stanie badań w zakresie filozofii społecznej i politycznej. W niewielkim stopniu potrafi poprawnie analizować teksty filozoficzne. Zdobyta wiedza nie jest dobrze uporządkowana. Student posiada bardzo przeciętną umiejętność posługiwania się filozoficzną argumentacją.

Ocena dobra

Student zna większość terminów filozoficznych, wykazuje się dobrą znajomością faktów i zjawisk występujących w sferze społecznej i politycznej oraz posiada znaczną wiedzę na temat teorii wyjaśniających zachodzące między nimi relacje. Student ma dobrą znajomość metod interpretacji tekstu filozoficznego. Zna poglądy wybranych wiodących filozofów oraz dobrze orientuje się w aktualnym stanie badań w zakresie filozofii społecznej i politycznej. Potrafi poprawnie analizować teksty filozoficzne. Zdobyta wiedza jest dobrze uporządkowana. Student posiada dobrą umiejętność posługiwania się filozoficzną argumentacją.

Ocena bardzo dobra

Student posiada bardzo dobrą znajomość terminów filozoficznych oraz faktów i zjawisk występujących w sferze społecznej i politycznej, a także posiada rozległą wiedzę na temat teorii wyjaśniających zachodzące między nimi relacje. Student ma bardzo dobrą znajomość metod interpretacji tekstu filozoficznego. Dogłębnie zna poglądy wybranych wiodących filozofów oraz bardzo dobrze orientuje się w aktualnym stanie badań w zakresie filozofii społecznej i politycznej. Potrafi poprawnie i twórczo

analizować teksty filozoficzne. Posiadana wiedza jest w wysokim stopniu uporządkowana. Student potrafi biegle posługiwać się filozoficzną argumentacją.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	60

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
J. Mysona Byrska, O polityce, polityczności i antypolityce, Kraków 2016; T. Czakon, D. Ślęczek - Czakon, Współczesna filozofia społeczna w Polsce. Wybrane problemy, Katowice 2014; A. Swift, Wprowadzenie do filozofii politycznej, Kraków 2010.
Literatura uzupełniająca
T. Pawlus, Filozofia społeczna. Zarys podstawowych zagadnień, Olsztyn 2009; A. Szahaj, M.N. Jakubowski, Filozofia polityki, Warszawa 2005; M. Król, Filozofia polityczna, Kraków 2008.